

۵ شنبه آینده ۴ ساعت قبل از ظهر دستور هم سایر مواد الحاقیه و پیشنهادات راجع به قانون انتخابات و بقیه دستور امروز (مجلس مقارن ظهر ختم شد)
نایب رئیس - مجلس شورای ملی
سید محمد تدین
منشی - دکتر احتشام طباطبائی
منشی - شهاب
جلسه یکصد و نود و پنجم

صورت مشروح مجلس پنجشنبه دوازدهم شهریور ۱۳۰۴ مطابق ۱۴ آذر ۱۳۴۴

مجلس دوساعت و سه ربع قبل از ظهر بریاست آقای حسینخان بیرنیا تشکیل گردید صورت مجلس سه شنبه دهم شهریور را آقای آقا میرزا شهاب قرائت نمودند. رئیس - آقای یاسائی. (اجازه)

یاسائی - بنده قبل از دستور عرض دارم.

رئیس - آقای آقا سید یعقوب. (اجازه)

آقا سید یعقوب - بنده هم قبل از دستور عرض دارم.

رئیس - آقای عدلی. (اجازه)

آقا میرزا یوسفخان عدلی - بنده میخواستم تذکر بدهم که نام فامیل بنده عدلی است نه عدل.

رئیس - عذر کافی نیست.

(در این موقع مجلس تعطیل و پس از یک ربع ساعت بریاست آقای تدین تشکیل گردید)

نایب رئیس - نسبت بصورت مجلس آقایان اعتراضی ندارند؟

بعضی از نمایندگان - خیر

نایب رئیس - صورت مجلس تصویب شد.

آقای یاسائی. (اجازه)

یاسائی - بنده حضور آقای وزیر مالیه را مغتنم میشمارم و می خواهم خاطر محترم آقایان نمایندگان را متذکر کنم که وضعیت ارزاق در هذمه السنه خیلی مشکل است و معلوم نیست در آتی چه خواهد شد.

حقایق ناگوار را هم باید گفت و در حدود جلوگیری برآمدن اقاماتی که مقتضی است دولت باید از حالا بعمل بیاورد. در حدود سمنان و دامغان و شاهرود امسال مردم فوق العاده مبتلایان مضیق هستند و دولت هم هنوز نتوانسته است آذوقه اهالی آنجا را تهیه کند. سمنان همیشه آذوقه سه ماه خودش را بیشتر نداشت یعنی وضعیت زراعتی آنجا ناقص است و باید از خارج بآنجا بکنیم وارد کنند.

شاهرود هم همینطور بیش از چهار ماه آذوقه ندارد و باید از حدود بجنورد و اسفراین بکنیم وارد کنند فقط دامغان در سال یکمقداری اضافه دارد و در سنه ۱۳۳۶ هم کمکهای آذوقه طهران کرد ولی در هذمه السنه متاسفانه آنها هم آذوقه خودشان را ندارند و ملا کین غالباً برای بذر کاری نگران و سرگردان هستند.

چو و گندم بیکه بعمل آمده است برای بذرقابل نیست غالباً اگر ده خردار جو کاشته اند بجای اینکه صد خروار برداشت نمایند پنج خروار برداشته اند اگر پنج خروار بکنیم کاشته اند

بجای اینکه پنجاه یا شصت خروار بکنیم برداشت نمایند دو خروار برداشته اند آنهم برای بذر کاری قابل نیست.

دولت در نظر گرفته است که اگر خبازی آنجا را اداره کند شاید اهالی آسوده شوند در صورتیکه اینطور نیست اهالی آنجاها معتاد بخوردن نان خانه هستند و باید نان را در خانه خودشان طبخ کنند و خبازها که باز است فقط برای عابرین وزوایان است.

دولت باید عاجلاً یک دلاج فوری بکند.

چون الان مطابق اطلاعاتی که بنده دارم در شاهرود در شب سیصد چهار صد نفر شب بی نان میگردانند و همچو وضعیتی تاکنون در آنجا مشهود نشده است و البته در وضعیت عمومی تأثیر دارد.

در بجنورد بکنیم فراوان است ولی بواسطه سوق قشون و چون مال گیری هم در آنجا در مدت اول است آوردن بکنیم مشکل است تجار هم تماماً دست بسته شده اند.

وضعیات آنجا رو بهمرافقه خوب نیست. خواستم تذکره داده باشم و خاطر آقای وزیر مالیه را مستحضر کرده باشم که ایشان برای اداره ارزاق و اهالی آنجا اهتمام بیشتری بفرمایند و اکتفا بخبازی آنجا نفرمایند.

دولت اجازه داده است مقداری بکنیم از خوار بسمان حمل شود فقط برای خبازها و اگر بخواهند تمام مردم از عادت دیرینه دست بردارند و نان بازار بخورند باید یک مقداری زیاده غله برای آنجا فراهم کنند.

بعلاوه برای بذر کاری سنه آتی باید یک فکری کرده مملکت ما یک مملکت زراعتی و فلاحی است. بواسطه سردی هوا و عدم بارندگی در سنه گذشته زراعت فاسد شده است. یک قسمت هم گله دار بودند که گوسفندهای آنها خیلی تلف شده است فقط چیزیکه فراوان و ارزان است گوشت است و رو بهمرافقه مردمی که نان ندارند به هیچ چیز آنها اعتمادی نیست دولت مقدم بذر کاری در هذمه السنه باید اهتمامی در امر ارزاق عمومی بکند.

وزیر مالیه - البته ارضاع زراعت امسال طوری نبوده است که رضایت بخش باشد و قهراً ترتیب ارزاق هم دچار اشکال میشود. ولی دولت و وزارت مالیه مدتی است که قسمت مهم اوقانش صرف همین مسئله اسر ارزاق و جلوگیری از بدبختی اهالی است که برای مردم پیش میاید. بنده با آقایان اطمینان میدهم که در این باب هیچ غفلت نشده است و نمیشود.

یکی از آقایان هم در این خصوص سئوالی کرده اند و در هفته آتی مخصوصاً خاطر آقایان را در این موضوع مستحضر میکنم ولی حالا همینقدر عرض میکنم که دولت اقدامات کافی کرده است و امید است بتوان امسال ارزاق را اداره نمود.

جمعی از نمایندگان - دستور **وزیر مالیه -** بنده تقاضا دارم لایحه دو دوازدهم چون خیلی فوری است اول جزء دستور گذارده شود

نایب رئیس - قبلاً نتیجه استخراج آرا برای انتخاب کمیسیون که هیئت دولت تقاضا کرده بودند که دولت مشورت و مشرکت کنند در اقداماتی که میباشد در قضیه هائله مدینه طبعه بشود چون انتخاب شده اند بعرض مجلس میرسانم

آقای آقا شیخ فرج الله - شصت و نه رأی
آقای دیباصحت و شش رأی
آقای ذوالقدر شصت و پنج رأی
دکتر محمدخان مصدق شصت و پنج رأی
آقای مفتی شصت و چهار رأی
آقای عراقی شصت و دو رأی
آقای مستوفی شصت و یک رأی
آقای قمی شصت و یک رأی

تمام آقایان با کثرت تامة انتخاب شده اند. و نفر از آقایان که آقای مستوفی و آقای مفتی باشند در کمیسیون عضو بوده اند باید نسبت بیکدیگر از کمیسیونهای سابق تکلیفشان معین شود
آقای مفتی

(اجازه)
مفتی - بنده در کمیسیون معارف و کمیسیون محاسبات عضویت دارم و گمان نمیکنم کمیسیون محاسبات مانع باشد.

نایب رئیس - در کمیسیون انتخابات هم عضویت دارید

مفتی - بله در آنجا هم عضو هستم ولی کار انتخابات تمام شده است

نایب رئیس - خبر اینطور نیست

مفتی - از کمیسیون انتخابات استعفا میدهم.

نایب رئیس - نسبت بجزء دستور شدن لایحه دو دوازدهم مخالفی نیست؟

جمعی از نمایندگان - خیر

نایب رئیس - ماده واحده قرائت میشود
(شرح آتی خوانده شد)
ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است

که علی الحساب برای مردان و ماه و دوازدهم بودجه مصوب ۱۳۰۴ برای مخارج مملکتی بر طبق بودجه تفصیلی ۱۳۰۳ بمصرف برساند دو دوازدهم فوق شامل مستمریات و شهریه ها و مصارف و حقوق منتظرین خدمت نیز خواهد بود. مخبر کمیسیون بودجه فاطمی.

نایب رئیس - آقای کازرونی (اجازه)

کازرونی - بنده البته بالاخره ناچارم موافقت کنم لیکن مجبوم نظریات خود را عرض کنم. حقیقه ترتیب زندگی این نیست که ما داریم الان چند سال است ما چشممان بودجه ندیده است. بودجه آمده است در کمیسیون ولی کمیسیون غیر از من است من کمیسیون نیستم می دانم بکمیسیون آمده است ولی ما نظریاتی در خصوص بودجه داریم باید دید چطور ترتیب داده اند.

در اوایل دوره چهارم بود که یک بودجه ۴ دیواری آمد بمجلس و ما تصویب کردیم. فقط یک بودجه تفصیلی در دوره چهارم دیدیم و پس دیگر ندیدیم همه اش ۱ دوازدهم ۱ دوازدهم.

باوجود تعهداتی که آقای وزیر مالیه در اولین دفعه که ۱ دوازدهم را آوردند کردند که فرمودند دیگر نخواهیم آورد.

معذرت نزدیک است عمر مجلس تمام شود و همه اش یک دوازدهم تصویب شده است.

حالا چیزی که خواستم از اعضا کمیسیون بودجه است دعا کنم اینست که اگر بودجه بکمیسیون آمده است زودتر بمجلس بفرستند که ما هم مستحضر شویم.

مخبر - اول این تعهدی که آقای وزیر مالیه فرمودند گمان میکنم اشتباه فرمودند. همچو تعهدی نبوده است یک اظهاری از طرف آقای تدین رئیس کمیسیون بودجه (در موقعیکه ۱ دوازدهم برای برج حمل آمد) شد و آن این بود که در صورتیکه بودجه بمجلس تقدیم نشود ۱ دوازدهم تصویب نخواهد شد و بعد از آنهم بودجه بمجلس تقدیم شد و آمد بکمیسیون و اینک فرمودند بودجه تاکنون دیده نشده است علت این که یک اندازمه معطل شده است برای اینست که بودجه بنظر آقایان برسد.

بودجه جز تفصیلی بیکدیگر هم منظور که در کمیسیون تصویب می شود به مطبعه فرستاده می شود که طبع شده و بنظر آقایان برسد و امروز هم دستور داده شد که بمطبعه فرستاده و طبع شود و عنقریب بنظر آقایان خواهد رسید.

جمعی از نمایندگان - آنها کرات کافی است.

نایب رئیس - مخالفی نیست؟

آقا سید یعقوب - بنده مخالفم.

نایب رئیس - بفرمائید

آقا سید یعقوب - عرض میکنم برای تذکر دادن اعضاء محترم کمیسیون بودجه که همانطور که فرمودند بودجه تفصیلی هست بعضی مسائل هست که باید در نظرشان باشد و مخالفت بنده اگر چه میدانم اکثریت رأی می دهد برای اینست که فوراً رأی بدهیم خوبست بعضی از مخالفین نظریات خودشان را اظهار نمایند بعد مذاکرات کافی شود.

نایب رئیس - رأی می گیریم بکفایت مذاکرات آقایانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند.

(اغلب برخاستند)

نایب رئیس - تصویب شد - پیشنهادی رسیده است قرائت می شود.

(شرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد آقای اخگر

بنده پیشنهاد میکنم در آخر ماده اضافه شود حقوق منتظرین خدمت نیز باید همان موقعیکه حقوق مشغولین خدمت پرداخته می شود پرداخته شود.

اخر - مقصود بنده از این پیشنهاد تذکری بود بوزارت مالیه داده شود برای اینکه منتظرین خدمت بامشغولین خدمت فرقی ندارند فقط تقصیرشان این است که به آنها گفته می شود کاری نیست و شما منتظر خدمت باشید.

ما اینجا ۱ دوازدهم ۲ دوازدهم یا هر چه تصویب میکنیم برای اینست که بطور تساری بعموم داده شود.

ولی متأسفانه آنطور که من اطلاع دارم منتظرین خدمت هفت هشت ماه است حقوق نگرفته اند و مشغولین خدمت در صورتی که حقوقشان خیلی هم پیش از آنها است مرتباً حقوق خودشان را گرفته اند مقصود بنده از این پیشنهاد این بود که آقای وزیر مالیه تذکر داده شود که امر کنند همان موقعیکه حقوق مشغولین خدمت را می پردازند همان موقع هم حقوق منتظرین خدمت را بپردازند.

مخبر - بنده تصور نمیکنم لازم باشد این قید در آخر ماده اضافه شود.

قیدی که باید بشود شده که شامل حقوق منتظرین خدمت هم هست و بنده خیال میکنم اگر تحقیق بفرمایند معلوم می شود که حقوق منتظرین خدمت هم این اندازه ها عقب نبوده است.

فرضاً اگر امروز حقوق مشغولین خدمت را داده اند ده روز دیگر حقوق منتظرین خدمت را پرداخته اند حالا اگر در بعضی ادارات نسبت به بعضی از منتظرین خدمت بواسطه مدت خدمت و انتظار خدمت تعریض شده است مربوط باین مطلب نیست والا آنهایکه انتظار خدمتشان رسماً تصدیق شده آنها حقوقشان را بگیرند.

اخر - بنده با توضیح آقای مخبر قانع شدم و پیشنهاد را مسترد می دارم.

نایب رئیس - رأی گرفته می شود باورقه آقایان موافقین ورقه سفید والا کبود خواهند داد.

(اخذ و استخراج آراء بعمل)

آمده نتیجه بشرح آتی

حاصل شد

ورقه سفید (علامت قبول) هشتاد و دو عدد.

اسامی موافقین - آقایان سهرابخان -

هابم - آقا شیخ هادی طاهری - عظیمی -

اکبر میرزا - آقا میرزا علی اکبر خان داور -

میرزا محمد نجات - حسینی علی خان فرمند -

ذوالقدر - آقا سید علاءالدین بهبهانی - عباس

میرزا قیروز - فرج الله آصف - آقا سید حسن

مدرس - میرزا محمد تقی بهار - م - اسمعیل

وکیل - آقا سید مصطفی بهبهانی - میرزا حسن

خان اسفندیاری

میرزا علیخان خطیبی - ابوالحسن خان پیرنیا

میرزا صادق خان اکبر - ضیاء - میرزا محمد

خان مصدق - آقا اسمعیل نماینده ملایر

میرزا فتح اله خان اکبر - حاج سید عبدالعلی

دیبا - دکتر امیرخان اعلم - میرزا یوسفخان

عدلی - حاج میرزا علیرضا - حاج آقا رضا

رفیع حاج شیخ عبدالرحمن - مرتضی قلیخان

بیات - کی استوان - میرزا عطاءاله خان روحی

محمد ولیخان اسدی - میرزا محمد حسین

صدرائی - میرزا احمد خان شریعت زاده -

دیوان بیگی - صدرالعلماء مفتی - جهانشاهی

میرزا بداله خان - سهراب زاده - میرزا

محمود خان وحید - سلیم ایزدی - میرزا احمد

خان انابکی - خواجوی - فاطمی - حاج میرزا

اسماعیل خان اصائلو - حبیب اله خان شادلو

فتح الله میرزا هرمزی - میرزائی - میرزا

محمدخان معظمی - سیف الله خان اسکندری

لطف الله خان لقوائی - باستانی - دکتر آقایان

شوشتری - میرزا حبیب الله خان کمالوند -

میرزا حسینخان دادگر - میرزا مهدیخان

زاهدی - اخگر - میرزا عبدالحسین صدر -

میرزا سید احمدخان اعتبار - آقا میرزا حسن

خان پیرنیا - اتحاد - سید ابوالفتح تقی زاده

یحیی خان زنکنه - آقا سید حسن اجاق

حیدرقلی میرزا - حشمتی - محمد هاشم میرزا

آقا سید کاظم یزدی - دولت آبادی - حاج

آقا اسمعیل - میرزا رضاخان حکمت -

اسمعیل خان قشقائی - میرزا رضاخان افشار

سلطان ابراهیم خان افخمی - آقا شیخ جلال

الدین - آقا سید محمد تدین - میرزا حسین

خان علایی - میرزا سید احمد احتشام

نایب رئیس - عده حضار نمود و شش

با هشتاد و دو رأی تصویب شد.

دستور پیش نهاد های راجع بقانون

انتخابات است.

پیشنهاد آقای دولت آبادی

(شرح آتی قرائت شد)

بنده پیشنهاد می کنم که مجلس مقدس بکمیسیون تجدید نظر در قانون انتخابات اجازه داده شود که بانظر نماینده دولت برای محل هایی که کسر وکیل دارند بقدری که امکان داشته باشد اضافه نمایند

دولت آبادی - در جلسه گذشته راجع باصفهان و کرمان مذاکراتی شد و همچو تصور شد که ما میخواهیم اصفهان و کرمان و کلایش اضافه شوند و سایر جاهارا کنار بگذاریم و در صورتی که این طور نبود.

نظر ما این بود که کمیسیون تجدید نظر در قانون انتخابات با وزارت داخله داخل صحبت شده و ببینند جاهائی که خیلی احیاف نسبت بآنها شده است يك ملاحظه از آنها بشود

مقصود این نبود که فقط اصفهان یا جای دیگر و کلایش زیاد شوند و بقیه نقاط زیاد نشود

مقصود اینکه هشت یا ده نفر بر عده و کلا اضافه شده و نسبت بهر کجا که بیشتر بی اعتدالی شده است نسبت بآنها بفرمایند

اصفهان از ابتداء که پنج نفر وکیل برایش معین کرده اند بی اعتدالی شده است و از روی يك نظر خصوصی بوده است و مخصوصاً از من خواش کرده اند که مسئله

رادر مجلس مقدس مطرح کنم که مجلس مقدس راضی نشود این بی اعتدالی نسبت به اصفهان بشود.

این است که پیشنهاد کرده ام اگر صلاح بداند برای بدهند کمیسیون تجدید نظر در قانون انتخابات با توافق نظر دولت اختیار و حق داشته باشد که یکده را بفرزاید و این عده تقسیم شود بین نقاطی که نسبت به آنها بیستری اعتدالی شده است

از این جهت بنده این پیشنهاد را کردم

نایب رئیس - عقیده کمیسیون چیست ؟ مخبر - بنده در جلسه گذشته عرض کردم بنده اصولاً با این پیشنهاد آقا موافقم

کمیسیون هم موافق است که يك اصلاحاتی در مواردی که تقصیر دارد بشود.

ولی بهترین می دانم که این پیشنهاد مانع اصل قانون و مواد اصلاح شده نشود در کلیات آن مواد صحبت شود و رأی گرفته شود که تمام شود

بعد این پیشنهاد هارا ناماً کمیسیون قبول می کند و در دو جلسه یا سه جلسه می نشیند و بانظر وزارت داخله تمام اینها را اصلاح می کند

دولت آبادی - بنده قبول می کنم نایب رئیس - مسترد داشتید.

پیشنهاد دیگر از شاهزاده اکبر میرزاده

(این طور قرائت شد)

نظر باینکه عده وکلای قزوین نسبت

بجمعیت آن کم است

اینجا مادام العاقبه ذیل را پیشنهاد

می کنم.

ماده العاقبه عده وکلای قزوین سه نفر خواهد بود

اکبر میرزا - این پیشنهاد از طرف بنده و آقای آقا شیخ محمد علی ثابت است دیروز ایشان تشریف نداشتند که امضاء بفرمایند.

اگر ترتیب تقسیم بندی عده نمایندگان ولایات عطف نظری بشود معلوم میشود که از روی کمال بی اطلاعی و عدم بصیرت بوده است برای قزوین دو نفر وکیل منظور داشته اند در صورتی که جمعیت قزوین تقریباً پانصد هزار نفر میشود.

قزوین دارای نهصد پارچه دهات است و هر کدام از چهار هزار خانوار الی سی هزار خانوار جمعیت دارد ایالات قزوین هم که در اطراف قزوین هستند و جزو حوره بندیهای قزوین محسوب میشوند خودشان چندین طائفه هستند که حالا بنده نمی خواهم مفصلاً بعرض برسانم.

اینجا بیش از پنجاه هزار نفر هستند بهر ترتیب که حساب کنیم جمعیت قزوین و اطراف قزوین بالغ بر پانصد هزار نفر خواهد بود و در اینصورت اقلاً باید چهار

پنج وکیل داشته باشد این عرض را هم بنده امروز نمی کنم از دوره دوم تا کنون اهالی قزوین مکرر در این خصوص عرایض و اظهاراتی کرده اند و در موقعی هم

که کمیسیون تجدید نظر در قانون انتخاب تشکیل شد شرحی به بنده و آقای ثابت نوشتند و تقاضای خودشان را تجدید کردند

ما هم شرحی به کمیسیون نوشتیم و تقاضا کردیم عطف توجهی در این باب شده و تجدید نظری بفرمایند حالا که این مسئله در مجلس مطرح شد بنده و آقای ثابت از مجلس

تقاضای کنیم که اقلاً یک نفر بر تعداد وکلای قزوین اضافه شود تا بعد که احصائیه صحیح بدست آمد آنچه حقاً لازم است منظور شود.

مخبر - اگر آقایان مایل هستند که قانون انتخاب از مجلس بگذرد باید حالا

این پیشنهادها را نگاه دارند و در موقعی که کمیسیون تشکیل می شود این فرمایشات را در آنجا اظهار بفرمایند.

کمیسیون هم غرضی که ندارد و البته قبول خواهد کرد ولی اگر بنا شود حالا

آقایان می پیشنهاد کنند داخل در جزئیات و تعداد نفوس شهرها بشوند مقصود حاصل نمیشود لذا از آقایان خواهش میکنم که

حالا از پیشنهاد دادن خودداری کنند تا موقعی که کمیسیون تشکیل شد آنوقت در آنجا اظهارات خودشان را بکنند و البته قبول هم خواهد شد.

اکبر میرزا - خیلی خوب باشد

نایب رئیس - باشد استرداد است

مفتی استرداد مفتی

رای میگیریم بقبال توجه بودن این پیشنهاد.

آقایانی که تصویب میکنند قیام فرمایند.

(دوسه نفر قیام کردند)

نایب رئیس - تصویب نشده پیشنهاد دیگری است مال آقای شوشتری (بشرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم یکو یکل برای استرآباد اضافه فرمایند.

(شوشتری یاسانی)

آقای سید محمد علی شوشتری - در دوره اول استرآباد دو و یکل داشت. آقا شایخ غلامحسین و مرحوم حاج محمد تقی و بنده نمیدانم بچه نظر از دوره دوم یکو یکل برای استرآباد منظور گردد.

وقتی که تصدیق میکنیم سبزوآر و اسفراین دو و یکل باید داشته باشد آنوقت چطور قائل هستیم که استرآباد و بندر جز و نیزان و رامیان و کنول و فندرسک و شاه کوه یک جای خیلی بزرگی است یک و یکل باید داشته باشد.

یک دوسه مصلی در کمیسیون انتخابات برای اینکار هست و آقای حائری زاده و آقای ملک هم مسبقاً از دوره دوم اهالی استرآباد تظلم کرده اند و متأسفانه بجای نرسید بنده یک قضیه را عرض میکنم بعداً آقایان اگر خواستند رای بدهند بدهند و اگر هم رای نخواستند رای ندهند.

لازم است عرض کنم که یک دوئیت و اختلافاتی در استرآباد در سیر این مسئله پیدا شده که دولت و وزارت داخله هم تصدیق کرده و متجاوز از سیصد نفر برای همین قضیه تا کنون در آنجا آدم کشته شده و دو دسته ایجاد کرده و اسباب زحمت شده است.

برای اینکه این اختلافات برداشته شده و این دوئیت ها از بین یک شهری مرتفع گردد و برای اینکه اهالی استرآباد از حق قانونی خود که هر صد هزار نفر باید یک و یکل داشته باشد برخوردار شود لازم است که یک نفر و یکل برای استرآباد اضافه شود حالا دیگر بسته بمیل آقایان است اگر می خواهند رای بدهند و اگر هم نمی خواهند رای ندهند.

نایب رئیس - عقیده که سیون چیست؟ مخبر - بنده عرض سابق خود را تکرار میکنم. اگر آقایان میخواهند که بصرف صحت در اینجا اکتفا شده پیشنهاد بدهند والا باید صبر کنند تا کمیسیون تشکیل شود و پیشنهادشان را بکمیسیون ارجاع کنند.

شوشتری - خیلی خوب فعلاً پس می گیریم تا بعد بکمیسیون ارجاع شود.

نایب رئیس - پیشنهاد آقای اشکر (بشرح آتی خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم - چون بندر لنگه

بیش از یکصد هزار نفر جمعیت دارد مستقل دارای یک نماینده باشد.

اشکر - بنده این پیشنهاد را کردم برای اینکه اجازه بگیرم وصحت کنم و باین موضوع پیشنهادی که از هر ولایت میشود خاتمه دهم.

اگر بنا شود هر نماینده ای برای محل خودش یک نفری را پیشنهاد کند بدیهی است که این مسئله بطول خواهد انجامید و بالاخره قانون انتخابات نیکگذرد برای اینکه این قانون بگذرد و نظرات آقایان هم ضمناً تأمین شود بنده یک پیشنهاد دیگری کرده بودم بهتر این است که اجازه بفرمائید آن پیشنهاد بنده قرائت شود اول در موضوع موادی که سابقاً گذشته رای گرفته شود تا یک صورت و جدول منظمی بمجلس بیاید و تکلیف معلوم شود والا باین طوری که حالا صحبت میشود مملکت ایران نزدیک است الحمدالله دارای هزار کرور نفوس بشود.

از اینجهت بنده تقاضا دارم که آن پیشنهاد بنده مطرح و رای بگیرند تا باین مذاکرات خاتمه داده شود.

نایب رئیس - پیشنهادیکه اظهار کردند گمان نمیکند مطابق نظامنامه باشد مگر اینکه صاحبان پیشنهاد خودشان پیشنهادشان را مسترد دارند.

پیشنهادشان اینست.

بنده پیشنهاد میکنم اول بمواد قانون انتخابات که تصویب شده رای گرفته شود بعد داخل مذاکره در پیشنهادها بشوند این پیشنهاد با نظامنامه موافقت ندارد فقط موکول است بنظر خود آقایان پیشنهاد کنندگان که اگر بخواهند می توانند پیشنهاد خودشان را پس بگیرند.

اشکر - اجازه میفرمائید توضیح بدهم.

نایب رئیس - چون برخلاف قانون است توضیح ندهارم.

یک پیشنهادی هم آقای حائری زاده کرده اند راجع به همین قسمت که قرائت میشود.

(اینطور خوانده شد)

راجع با افزایش نمایندگان بماد برای بمذاق تعیین تکلیف قانون انتخابات حائری زاده - اجازه بدهید توضیح بدهم.

نایب رئیس - پیشنهاد آقای نظامی قرائت میشود.

(بمضمون ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم چون برای سواجلاغ و شهریار یک نفر و یکل کافی نیست لهذا برای آنجا دو نفر یکل معین فرمایند.

آقای میرزا عبد الله خان نظامی - برای اینکه گفته نشود که آقایان نمی خواهند قانون انتخابات بگذرد بنده پیشنهاد خودم را

پس میگیرم و از آقایان هم استدعا دارم پیشنهاد های خودشان را پس بگیرند تا بعد از ختم آن چند ماده مجدداً مذاکره شود نایب رئیس - پیشنهادی از طرف آقای یاسانی است.

(اینطور خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم ماده الحاقیه ذیل را •

ماده الحاقیه - سکنه حوزه انتخابیه سمنان و دامغان چندق و بیابانک حق دارند دو نفر نمایندگی برای مجلس شورای ملی انتخاب کنند.

کازرونی - رای بگیرد آقا یاسانی (خطاب کازرونی) شما نمی خواهید این قانون بگذرد بنده مقدمتاً خدمت آقایان عرض میکنم در کمیسیون انتخابات یک جلسات عدیده تشکیل شده است و در این خصوص مذاکرات زیادی شده و از داخل تا کنون قریب بیست هزار تومان برای جمع آوری احصائیه های ایالات و ولایت پول تلگراف داده و اخیراً در کمیسیون انتخابات یک کمیسیونی انتخاب شد که اعضای آن بروند و تجدیدنظری در حوزه بندیها کرده و راپورت بدهند آنوقت کمیسیون هر تصمیمی که میخواهد اتخاذ باتوافق نظر نمایند و وزارت داخله آن را اجرا کنند.

از اینجهت تمام سوابق و دوسه ما بآن کمیسیون مراجعه شد و چهارده نفر و یکل در نظر گرفته شد که بر محلهائی که نسبتاً جزئی ظلمی شده است اضافه شود منجمه اصفهان بود.

مسئله نسبت باصفهان تعدی شده و باید بر تعداد و کلای آنجا افزوده شود زیرا جمعیت اصفهان بیش از این است که آقایان تصور میفرمایند.

پنج نفر نمایندگی برای آنجا ایجاد است و باید اضافه شود.

خوب وقتی که ما فائیل شدیم که گروس یا انزلی یا نائین باید یک نفر و یکل داشته باشد در صورتیکه مسلماً هیچیک از این نقاط پنجاه هزار نفر جمعیت ندارد.

آنوقت اصفهان که یکشهر بسیار بزرگی است و بمنزله یک ایالتی محسوب است باید عده و کلایش از این زیادتر باشد.

و همچنین یک تعبداتی نسبت بکرمان و لرستان و بروجرد و همچنین نسبت بباردیز و خلخال شده.

همچنین بعضی نقاط در خراسان است که باید برای آنجا هم اضافه منظور گردد.

خلاصه چهارده نفر در نظر گرفته شد که بعضی نقاط افزوده شود مثلاً بندر لنگه مستحق یک و یکل است و اهالی بندر لنگه تا کنون در انتخابات دخالت

نگرفته اند و حتماً یک همچو بندر مهمی باید شرکت کند و مستقیماً یک نفر و یکل بدهد.

خلاصه چیزی که باعث این تغییران شد این است که میزان و ملاکی در دست کمیسیون نبود.

یعنی معلوم نبود از روی چه اصلی حوزه بندی شده ؟

و چه قدر عده میتواند یک نفر نمایندگی معین کنند.

یک همچو رائی هم مجلس تا کنون نداده که هر صد هزار نفر حق یک و یکل دارد این اصل از کجا آمده ؟

واز کجا اتخاذ شده است ؟

و حالا در کجای مملکت از این قرار رفتار میشود •

در طهران مگر هر صد هزار نفر امروزه یک نفر و یکل میدهد ؟

خلاصه این یک حق عمومی است که تمام اهالی مملکت تعلق میگیرد و همه باید بآلوسیه از آن استفاده کنند.

سمنان و دامغان بتناسب جمعیتی که دارد یکی از آن نقاطی است که باید حقش را منظور کرد.

سأله است که دامغانها شکایت دارند که باید یک نفر و یکل عاجیه داشته باشند.

در دوره چهارم هم شرحی شکایت داشتند و باینکه دامغان مستقل یک نفر نمایندگی دارد مع ذلک ضمیمه سمنان شده است و از اینجهت بنده این پیشنهاد را کردم تا عرض خودم را عرض کنم.

و اضافه کنم که مقدم ترا تمام پیشنهادها حتی از پیشنهاد خود بنده این است که ما باید میزان و ملاک را معین کنیم.

یعنی مجلس رای بدهد که از روی چه اصلی حوزه بندی باید بشود.

وقتی که مجلس یک چنین رائی داد آنوقت اجازه داده شود بکمیسیون که باتوافق نظر و وزارت داخله از روی میزان جمعیت و ولایات حوزه بندی کرده و قانون انتخابات را اصلاح کنند.

والا مادام که مجلس رای نداده که هر چند هزار نفر باید یک و یکل داشته باشند تمام این مذاکرات بعقیده بنده بیفایده است و از اینجهت بنده این پیشنهاد خودم را فعلاً استرداد میکنم.

و خواهش میکنم که پیشنهاد دیگر بنده مطرح شود و آقایان میزان را بهتر ترتیبی که بنظرشان میرسد معین کنند و اینکه بعضی از آقایان پیشنهاد میکنند که اول قانون انتخابات تمام شود و بعد این پیشنهاد مطرح شود.

نایب رئیس - قابل توجه نشد.

آقای آقا سید یعقوب هم پیشنهادی کرده اند.

آقا سید یعقوب - بفرمائید بخوانند و

و وقتی که میخوانیم رای بکلیات بدهیم تمام اجزایش باید معلوم باشد و تردید بردار نیست.

از این لحاظ باید تکلیف حوزه بندیها اول معین شود و میزان و ملاک در نظر گرفته شود بعد از روی آن قضیه حل شود •

این است نظر بنده دیگر بسته بمیل آقایان است.

نایب رئیس - آقای یاسانی پیشنهاد دیگری کرده اند قرائت میشود رای میگیریم ولی قبلاً توضیحاتشان را داده اند.

(بمضمون ذیل خوانده شد)

بنده ماده الحاقیه ذیل را پیشنهاد میکنم.

ماده الحاقیه - عده نمایندگان مجلس شورای ملی از قرار شصت هزار نفر جمعیت یک و یکل است.

وزارت داخله با موافقت کمیسیون تجدیدنظری در انتخابات مکلف است ترتیب حوزه بندی های مرکز و ایالات و ولایات را بدهد.

نایب رئیس - عقیده کمیسیون چیست مخبر - آقای یاسانی اظهار میفرمودند که اگر آن اظهار صحیح بود ممکن بود که باین پیشنهاد تا ملی •

ولی گمان نمیکنم اطلاعات ایشان کافی باشد •

وزارت داخله هنوز موفق نشده است که احصائیه صحیحی بدست بیاورد با تمام زحماتی که کشیده در بعضی از نقاط بکسورتی که معلوم هم نیست صحیح باشد تحصیل کرده •

این پیشنهاد بنظر بنده یک پیشنهادی نیست که ما بتوانیم آن را بجزریان بیندازیم و فهم نداریم • چهار پنج ماه بیشتر بآخر دوره باقی نمانده است و اگر بخواهیم از روی احصائیه داخل انتخابات شویم بنده خیال نمیکنم قانون انتخابات اصلاً انجام گیرد و امر انتخابات قطعاً تاخیر خواهد افتاد •

لهذا بعقیده بنده از این قضیه باید صرف نظر کرد و آن نقاطی که بالصحرا عده و کیشانش کم است (چنانچه خودشان هم توضیح دادند و ما هم میدانیم) بکمیسیون بیفزاییم تا انشاء الله در دوره ششم دیگران به شنیدن و درست اصلاح کنند.

نایب رئیس - رای میگیریم بقبال توجه بودن پیشنهاد آقای یاسانی •

آقایانی که قابل توجه می دانند قیام فرمایند •

(چند نفری قیام کردند)

نایب رئیس - قابل توجه نشد.

آقای آقا سید یعقوب هم پیشنهادی کرده اند.

آقا سید یعقوب - بفرمائید بخوانند و

بکمیسیون فرستاده شود •

(بشرح ذیل قرائت شد)

بنده پیشنهاد ذیل را تقدیم داشتم و تقاضا دارم بکمیسیون فرستاده شود •

ایالت فارس و بنا در سه نفر اضافه شود •

کازرون یک نفر نیز و اصطهبانات یک نفر لنگه یک نفر •

نایب رئیس - بطور خصوصی میتوانی بکمیسیون بفرستی والا اگر بخواهید از طرف مجلس باشد باید رای گرفته شود •

کازرونی - خطاب با آقا سید یعقوب پس بگیرد •

آقا سید یعقوب - حالا که شما گفتید پس نمیگیرم •

نایب رئیس - رای گرفته می شود بقبال توجه بودن این پیشنهاد آقایانیکه قابل توجه میدانند قیام فرمایند •

(چند نفری قیام کردند)

نایب رئیس - قابل توجه نشد • پیشنهاد دیگری است از طرف عده از آقایان •

(باین مضمون خوانده شد)

امضا کنندگان ذیل پیشنهاد میکنم که سه نفر بر عده نمایندگان کرمان افزوده شود و حوزه بندی غلط کنونی با توافق نظر وزارت داخله و کمیسیون انتخابات روی عده نفر اصلاح شود •

نایب رئیس - آقای روحی (اجازه)

روحی - این پیشنهادها خاطر آقایان را مشوش میکند زیرا همچو تصور میشود که اگر یک و یکل یک پیشنهادی کرد لازم است این است که همه آقایان درباره محل خودشان پیشنهاد بفرمایند •

بنده استدعا می کنم که یک توجهی نسبت بعراض بنده بفرمایند • بنده عرض میکنم که کرمان بلوچستان یک ایالت وسیعی است که تقریباً به اندازه خاک فرانسه است و همجده ولایت و حاکم نشین کل دارد •

اگر عقیده آقایان این است که تمام این ایالات باین عرض و طول با همجده ولایات جزیش فقط شصت هزار نفر جمعیت دارد که بنده هیچ عرضی ندارم • والا یک ولایتی که در دوره دوم نمایندگی نداشته است از روی بی بصیرتی آمده اند چهل فرسخ آنطرف کرمان را جزء کرمان و شش فرسخ اینطرف کرمان را جزء سیرجان قرار داده اند •

اینطور حوزه بندی شده و اینقدر ظلم شده شهر کرمان را با آن جمعیت عرض و طول سه نفر و یکل برایش معین نموده اند •

بنده از سایر ولایات اطلاعی ندارم که هر کدام چند و کیل میدهند مثلاً از شیراز چهار نفر از سبزوآر دو نفر از جای دیگر چند نفر انتخاب می شوند بنده به آنها نظری ندارم فقط بنده میخوانم استدعا واسترحام کنم از آقایان که عطف توجهی

بفرمایند •

نسبت به کرمان (باینکه تصدیق شده که نسبت به محل کرمان و اصفهان ظلم شده) ترتیبی بفرمایند که رفع این ظلم بشود و فعلاً تقاضا میکنم که این پیشنهاد برود به کمیسیون و در آنجا باتوافق نظر آقای مخبر و سایر آقایان اعضاء کمیسیون یک تجدید نظری در این پیشنهاد بشود تا تکلیفش معلوم گردد •

مخبر - بنده شخصاً بانظر آقا موافقت ولی عقیده کمیسیون همان است که عرض کردم •

فعلاً خوب است مسترد بفرمایند و بعد کمیسیون مراجعه بفرمایند •

روحی - بنده مسترد میدارم و بکمیسیون ارجاع میکنم •

نایب رئیس - شاید امضا کنندگان هم لابد قبول میکنند

روحی - بلی قبول نمودند •

نایب رئیس - پیشنهاد دیگری است از طرف شاهزاده محمد هاشم میرزا قرائت می شود •

(اینطور خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم برای جام و خواف و باخزر یک نفر و یکل معین و اضافه شود •

محمد هاشم میرزا - باینکه این قانون انتخابات یکی از قوانین مهمه است و هر روز هم نمی شود آنرا عرض کردم مخصوصاً راجع بموضوع حوزه بندیها بنا بر این باید یک قدری بیشتر شود

البته خاطر آقایان هست که مدتی است کمیسیون راجع بحوزه بندیها مشغول تبادل نظر بوده و هنوز اصلاحات کامل نموده اند •

اینجا شنیده شد که گویا یکی از آقایان چنین اظهار کرد که سبزوآر جمعیتش کم است و دو نفر و یکل برای آنجا زیاد است در صورتی که سبزوآر دو است و پنجاه هزار نفر جمعیت دارد باید سه نفر یا چهار نفر و یکل داشته باشد این مال مجهول المالك نیست که ما میخواهیم تقسیم کنیم که بنده بگویم ولایت من و کیش کم است

یابکی دیگر از آقایان بگوید بولایت من باید اضافه شود خوب است کمیسیون در این پیشنهاد آقا نظر کند به بنده هر کس حرفش حسابی است حرف او را قبول کند و هر کس حرف حساب ندارد حرف او را رد کند

این که نمی شود هر کس یک پیشنهادی کند و مدتی وقت مجلس را صرف مذاکرات و توضیحات خودشان کنند و اگر یک ترتیبی کمیسیون در نظر گرفت که در تقسیم حوزه بندی از روی احصائیه و یکل معین نمود دیگر مثلاً اعتراضی نمیشود که چرا مثلاً برای مشهد یا سبزوآر یا جای دیگر چهار نفر یا دو نفر و یکل معین شده و برای سایر جاها

چرا ده نفر یا بیشتر یا کمتر معین کرده اند در این حوزه بندی خواف و جام و باخزر جزء تریب حساب کرده اند در صورتی که در دوره کمیسیون برای خراسان همجده نفر و یکل معین نموده بود و بعد دو نفر را کم کردند یکی از آن دو معنی که کم شد همان جام و باخزر و یک نفر که کم شد آنجا تا مشهد چهل پنجاه فرسخ مسافت دارد و غالباً این ها محروم از انتخاب می شده اند

در صورتی که این ها اهل این مملکتند و با هم اهل هستند و مذمیشان هم مذهب اصل سنت و جماعت است و از نقطه نظر هم مسلکی و خانوادگی و نژادی باید برای آنها حقا یک و یکل معین شود که محروم از انتخابات نشوند و اگر هم و یکل معین کنند باید از مشهد یک کسی را که نمی شناسند انتخاب کنند مثلاً بنده •

این است که بنده پیشنهاد کردم که برای جام و خواف و باخزر یک نفر و یکل معین شود که از خودشان انتخاب مطابق عقیده و نظریات خودشان انتخاب کنند

حالا تقاضای کنم این پیشنهاد بنده هم برود بکمیسیون و کمیسیون در آن نظر کند به بنده اگر حرف حسابی است قبول کند والا رد کند

نه اینکه بمجردیکه یک نفر از نمایندگان اسمی از ولایت خودش ببرد یکی دیگر هم خیال کند که باید حتماً او هم پیشنهاد کند که بحوزه ولایتی او هم اضافه شود بهر صورت عقیده بنده اینست که بطور کلی پیشنهادها باید برود بکمیسیون و در آنجا مورد دقت واقع شود هر جا که لازمست اضافه شود اضافه کنند •

و هر جا عده اش زیاد است کم کنند والا این ترتیب نمی شود که بعد از شانزده هفده سال که قانون انتخابات آمده است بمجلس و کلا نتوانند عده قاید و نظریات خودشان را بتوانند اینک پیشرفت نمی کنند اینک رد می شود نگویند این بود نظریات بنده حالا بستم بنظر بات آقایان است •

نایب رئیس - (خطاب بمخبر) عقیده کمیسیون چیست ؟

مخبر - عقیده کمیسیون همان بود که عرض کردم •

محمد هاشم میرزا - بنده مسترد میدارم و بکمیسیون مراجعه میکنم •

(پیشنهاد آقای صدر بمضمون ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم ماده الحاقیه ذیل را •

نظر باینکه درباره اهالی فارس و بندر از باب حق نمایندگان ظلم فاحش شد •

افلا نیچ نفر دیگر علاوه به عده سابقه بشود عبدالحسین صدر •

حالا برای مدت ۱ سال معین کرده اند در صورتیکه مدت امتیاز کارخانه کبریت سازی ده سال است و بنده باین مدت که تا سه ۱۳۰۶ باشد مغالقمو اگر باید مدت داشته باشد و محدود باشد پس لایق مدت ۵ سال باشد والا برای یک سال خیلی کم است و بلك کارخانه کبریت سازی که تازه در مملکت تأسیس شده است و دولت و مجلس می خواهند تشویق و تقویتش بکنند باید بیشتر مساعدت کرد با چراغ (که بلك چیز خلاف قانونی است) همینطور نوافل را برای مدت بیشتری باین کارخانه ببخشند و بعقیده بنده برای مدت ۱ سال خیلی کم است و بنده مغالقم.

نایب رئیس - آقای کازرونی (اجازه)

کازرونی - نماینده محترمه تنهاموافق بودند و بنده هم موافقم ولی ایشان بعنوان مخالف اظهار کردند و بنده هم لابد در جواب ایشان عریضی بکنم عرض می کنم خوب است این فرمایشاتی را که میفرمایند پیشنهاد بکنند.

شاید بنده هم بایشان موافق باشم و رای بدهم و بنده هم حقیقتا خیلی میل دارم که برای بدهم که تا آخر مدت امتیاز از پرداخت این حق معاف باشد و این بلك خدمت بزرگی است و البته لازم است که نسبت باین کارخانه کبریت سازی و سایر کارخانجات بشود و بنده هم کاملاً موافقم.

نایب رئیس - آقای افسر

(اجازه)

افسر - عرض می کنم نوافل مالیات بلدی است مالیات مملکتی نیست که معاف باشد

نوافل را اهالی يك شهری میدهند بر تعمیر و آبادی آن شهر و بعقیده بنده قسیت نوافل را باید بدهد و باختیار خود آن شهروا گذار نمایند و ما نمی توانیم آن را ببخشیم

مطابق قانون اساسی ما می توانیم مالیات را کم و زیاد کنیم یا باج را معاف کنیم

ولی مالیات نوافل را چون قسمت بلدی است و اختصاص بشهر دارد گمان نمی کنم بتوانیم ببخشیم

ولی در قسمت باج راه همین طور که فرمودند بنده هم موافقم که پنج سال باشد ولی بانوافل مغالقم چون بلك مالیاتی است که اهالی برای آبادی شهر می دهند و عموم در آن ذی نفع هستند و ما از نقطه نظر خصوصی می توانیم باج را معاف کنیم ولی مالیات نوافل را از نقطه نظر عموم نمی توانیم ببخشیم

نایب رئیس - آقای شریعت زاده

(اجازه)

شریعت زاده - بعقیده بنده دلیلی که نماینده محترم برای برای مخالفت

ذکر کردند موجه بنظر نمیرسد

زیرا مجلس شورای ملی برای تشویق موسسات و تشویق هر قسم لوازمی که موثر در اصلاح مملکت است حق دارد هر نوع دخالتی بنماید و همین طور نسبت بمسائلی که بخصوص مربوط بلك خرجی باشد و این هیچ نوع خرجی ندارد.

بعلاوه اهالی يك شهر یا يك ولایتی اساساً هر مالیاتی را که می دهند باید به تصویب مجلس شورای ملی برسد

و همان دلیلی که مجلس شورای ملی صلاحیت و تصویب آنها را دارد حق دارد برای تشویق از بلك موسسه اخذ آن را منع نماید

نایب رئیس آقای دادگر

(اجازه)

دادگر - موافقم

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

نایب رئیس مذاکرات کافی است جمعی از نمایندگان - اظهار نمودند بلی کافی است

نایب رئیس - دو فقره پیشنهاد شده است یکی از طرف آقای عدلی و یکی از طرف آقای طهرانی و هر دو راجع بلك موضوع است (بترتیب ذیل قرائت شد)

پیشنهاد آقای عدلی - بنده پیشنهاد پیشنهاد میکنم اتومبیل باری کارخانه کبریت سازی تا آخر مدت امتیاز صاحب امتیاز معاف باشد.

پیشنهاد آقای طهرانی بنده پیش نهاد می نمایم بعوض یکسال نوشته شود تا آخر مدت امتیاز

نایب رئیس - پیشنهاد دیگری از طرف آقای آقامیرزا شهاب شده است آنهم قریب بهمین مضمون است

(بترتیب ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم بجای تا آخر سه ۱۳۰۶ نوشته شود تا آخر مدت امتیاز

نایب رئیس آقای عدلی (اجازه)

عدلی - بنده تصور میکنم توضیحی لازم ندارد

والیه اگر تا آخر مدت امتیاز باشد حاصص امتیاز بهتر باد لگرمی مشغول کار خواهد شد.

فاطمی مخبر - این مطلبی را که آقایان میفرمایند در کمیسیون هم مذاکره شد و خاطرم هست که از طرف یکی از آقایان پیشنهاد شد که خوب است تا آخر مدت معاف باشد ولی بعد از طرف نماینده وزارت مالیه که در آنجا بود اظهار شد علاوه بر اینکه اقدام برای تشویق از آن مؤسسه شده است اما بلك مسائل دیگر را هم در نظر داریم و این مسئله بانوافل نظر صاحب امتیاز بوده است و بیش از این مدت را موافقت نکرده است.

نایب رئیس رای میگیریم بقابل توجه بودن این پیشنهاد آقایانیکه قابل توجه میدانند قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس - قابل توجه شد پیشنهاد اصلاحی دیگری آقای دیبا کرده اند (بشرح ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میکنم بعد از لفظ کبریت سازی نوشته شود تهریز

مخبر - البته مقصود هم همین است ممکن است اضافه شود

نایب رئیس (خطاب بآقای شریعت زاده) پیشنهاد جنابعالی برای مدت سه سال است تصور میکنم مورد ندارد.

شریعت زاده - بلی

نایب رئیس - لایحه باین پیشنهادی که قابل توجه شد ارجاع می شود بکمیسیون اگر آقایان موافقت بفرمایند جلسه را ختم میکنیم

جمعی از نمایندگان - صحیح است نایب رئیس - یکشنبه آتی به واسطه اینکه تصادف میکنیم باروز وفات حضرت علی ابن موسی الرضا علیه السلام مجلس البته تعطیل خواهد بود جلسه آتی به روز سه شنبه

چهار قبل از ظهر دستور هم راپرت کمیسیون قوانین مالیه راجع معافیت یک دستگاه اتومبیل برای کارخانه کبریت سازی

پیشنهادی رسیده است قرائت میشود (بشرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد آقای عظیمی اینجناب پیشنهاد میکنم خبر کمیسیون تجدید نظر در قانون استخدام کشوری راجع بلایحه پیشنهادی دولت در تفسیر

علاوت خدمت دولتی جزء دستور جلسه آتی شود جمعی از نمایندگان - صحیح است

نایب رئیس - مخالفی ندارد (اظهار نمودند خیر)

نایب رئیس - در درجه دوم جزء دستور می شود

پیشنهاد آقای خواجوی لایحه مستمری بر رتبه مرحوم مشاور - الملك قریب سه ماه است از تصویب کمیسیون گذشته و هنوز جزء دستور نشده و ورثه از نهایت فلاکت و بی تکلیبی هستند

بنده پیشنهاد میکنم جزو دستور شود تکلیف آنها معین شود

نایب رئیس - مخالفی هست؟ (اظهار نمودند خیر)

پیشنهاد شاهزاده عباس میرزا بنده پیشنهاد میکنم که قانون بلدی جزو دستور گذارد شود.

نایب رئیس - بنده تصور میکنم بیش از این مجلس وقت نداشته باشد

پیشنهاد آقای اخگر بنده پیشنهاد میکنم راپرت های کمیسیون مبتکرات در درجه اول جزو

دستور شود

نایب رئیس - بفرمائید.

اخگر - تقریباً کمیسیون مبتکرات سه مرتبه است تجدید شده و هنوز او بجای که از طرف آقایان پیشنهاد شده است بمجلس نیامده و این لایحه باید بماند تا کمیسیون دیگر تشکیل شود این است که بنده تقاضا کردم جزو دستور جلسه آتی گذاشته شود که تا تکلیفش معلوم شود

نایب رئیس - ممکن است در جلسه آتی تکلیفش را معین بفرمایند

(در این موقع عده ای نمایندگان از مجلس خود حرکت نمودند)

(صدای زنك نایب رئیس)

نایب رئیس - آقایان التفات بفرمائید البته همه آقایان مستحضرند که روز شنبه چون ابراز احساسات و اظهار تنفر از قضایائی که اخیراً واقع شده است و اسائه ادبیکه نسبت بمرقد مظفر حضرت خاتم صلی الله علیه و الله شده تعطیل عمومی سر تاسر مملکت خواهد بود

بنابر این البته آقایان تصویب می - فرمایند که ادارات مجلس و کمیسیونها هم تعطیل بکنند

جمعی از نمایندگان - صحیح است (جلسه مقارن ظهر ختم شد)

نایب رئیس مجلس شورای ملی

منشی - دکتر احتشام طباطبائی

منشی - م. شهاب

جلسه یکصد و نود و ششم صورت مشروح مجلس سه شنبه هفدهم شهریور ۱۳۰۴ مطابق ۱۹ صفر ۱۳۴۴

مجلس دوساعت و سه ربع قبل از ظهر بریاست آقای تدین نایب رئیس تشکیل گردید.

صورت مجلس پنجشنبه دوازدهم شهریور را آقای آقا میرزا شهاب قرائت نمودند.

نایب رئیس - آقای آقا سید یعقوب (اجازه)

آقا سید یعقوب - قبل از دستور عرض دارم.

نایب رئیس - آقای تهرانی (اجازه)

آقای محمد علی تهرانی - قبل از دستور عرض دارم

نایب رئیس - آقای رضوی (اجازه)

حاج میرزا عبدالوهاب رضوی - بنده هم قبل از دستور عرض دارم

نایب رئیس - آقای آقا میرسید حسن کاشانی

آقا میرسید حسن کاشانی - بنده را غائب نوشته اند بنده در سوم شهریور چون حالم خوی نبود بمقام ریاست نوشتم و اجازه